

РЕШЕНИЕ

№ 1324

гр. София, 21.11.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД - СОФИЯ, 1-ВИ ГРАЖДАНСКИ, в публично заседание на двадесет и шести октомври през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Елизабет Петрова
Членове: Катерина Рачева
Михаил Малчев

като разгледа докладваното от Катерина Рачева Въззивно гражданско дело № 20231000502021 по описа за 2023 година

при участието на секретар Красимира Георгиева, за да се произнесе, взе предвид следното :

Производството е по чл. 258 и сл. ГПК.

С решение № 151 от 06.04.2023 г. ОС Кюстендил по гр.д. 501/2021 г.

Отхвърля исковете на П. Д. Н. срещу ОБЩИНА ПЕРНИК, пл. „Свети Иван Рилски“ №1 с правно основание чл.49 от ЗЗД и чл. 86, ал.1 от ЗЗД за заплащане на 80 000 лв., представляваща обезщетение за претърпени неимуществени вреди от неправомерно увреждане, изразяващи се във физически болки и душевни страдания, ведно със законната лихва, считано от датата на увреждането- 29.10.2019 г. до окончателното изплащане на сумата; 1 442 лв., представляваща обезщетение за претърпени от ищцата имуществени вреди, изразяващи се направените от нея разходи, от които: сумата 1 340 лв. за закупуване на реконструктивен къс бедрен пирон и комплект винтове, необходими за операцията и сумата от 102 лв., за престоя на ищцата в СБАЛР – гр. Перник, ведно със законната лихва върху посочената главница, считано от 29.11.2019 г. до окончателното ѝ изплащане.

Осъжда „ЕЛЕКТРОРАЗПРЕДЕЛИТЕЛНИ МРЕЖИ ЗАПАД“ ЕАД, да заплати на П. Д. Н. на основание чл.49 от ЗЗД и чл. 86, ал.1 от ЗЗД сумата в размер на 22 000 /двадесет и две хиляди/ лева, представляваща обезщетение за претърпени неимуществени вреди – болки, страдания, в резултат на получени травматични увреждания- фрактура на двете кости на дясна подбедрица в областта на глезенната става и луксация /изкълчване/ на ставата- бималеоларна фрактура- луксация на дясна глезенна става, мекотъканни контузии/ натъртване на меки тъкани и болка в областта на гръдния кош и тазобедрената става, получени при пропадане в шахта на 29.10.2019 г., както и сумата 1 442 лв., представляваща обезщетение за претърпени от ищцата имуществени вреди, изразяващи се направените от нея разходи, от които сумата 1 340 лв. за закупуване на реконструктивен къс бедрен пирон и комплект винтове, необходими за операцията и сумата от 102 лв. за престоя на ищцата в

СБАЛР – гр. Перник, ведно със законната лихва върху посочените главници (22 000 лв. и 1 442 лв.), считано от 29.10.2019 г. до окончателното им изплащане, като отхвърля иска за обезщетение на неимуществените вреди до пълния предявен размер от 80 000 лева.

Не разглежда предявените алтернативно по отношение на ответника „ЕЛЕКТРОРАЗПРЕДЕЛИТЕЛНИ МРЕЖИ ЗАПАД“ ЕАД искове срещу „Мини Перник“ ЕАД- в ликвидация.

Производството по гр. дело 2021/2023 г. по описа на Апелативен съд - София, Гражданско отделение, 1 с-в е образувано по:

- въззивна жалба на ищцата в частта, в която исковете са отхвърлени по отношение на предпочитания ответник Община Перник и в частта, в която е отхвърлен искът за неимуществени вреди до пълния претендиран размер;

- въззивна жалба на „ЕЛЕКТРОРАЗПРЕДЕЛИТЕЛНИ МРЕЖИ ЗАПАД“ ЕАД в осъдителната част спрямо дружеството.

Във въззивната жалба на ищцата се твърди, че неправилно е прието, че имотът, в който се намира шахтата, не е публична общинска собственост. Твърди се още, че обезщетението е занижено предвид тежкото счупване и възстановителния период.

Във въззивната жалба на ответното дружество са изложени оплаквания за неправилност, необоснованост и противоречие със събраните доказателства. Неправилно било прието, че шахтата не се намира в имот публична общинска собственост или в имот на „Мини Перник“ ЕАД, а в имот на жалбоподателя. Не е доказано противоправно на служител на ответника. Алтернативно се твърди, че само ищцата е виновна за инцидента, а обезщетението е несъразмерно високо.

Постъпили са отговори от Община Перник и на двете въззивни жалби с твърдение за тяхната неоснователност.

Жалбите са подадени в срок и са допустими. Страните не са направили доказателствени искания и въззивната инстанция не е събираща нови доказателства.

В съдебно заседание адв. К. И. от името на въззивния жалбоподател-ищец поддържа въззивната си жалба и признава частична основателност на въззивната жалба на евентуалния ответник. Представя писмена защита и претендира разноски. Юрк. Ф. Г. в с.з. и в писмена защита от 03.11.2023 г. от името на въззивния жалбоподател – ответник поддържа въззивната жалба на „ЕЛЕКТРОРАЗПРЕДЕЛИТЕЛНИ МРЕЖИ ЗАПАД“ ЕАД и оспорва подадения отговор от Общината. Представя списък с разноски. Община Перник в писмена молба поддържа неоснователност на двете въззивни жалби и претендира разноски. Представителят на „Мини Перник“ ЕАД (л) в съдебно заседание и в писмена защита от 02.11.2023 г. поддържа, че решението е влязло в сила по отношение на това дружество.

При извършената служебна проверка на основание чл.269 от ГПК, съдът намира, че обжалваният съдебен акт е постановен от законен състав на родово компетентния съд, в изискуемата от закона форма, по допустим иск, предявен от и срещу процесуално легитимирани страни, поради което е валиден и допустим. Решението е влязло в сила, в частта в която не разглежда предявените алтернативно по отношение на ответника „Електроразпределителни мрежи запад“ ЕАД искове срещу „Мини Перник“ ЕАД- в ликвидация, поради което решението е влязло в сила за Мини Перник“ ЕАД- в ликвидация.

Спорни пред въззивната инстанция са въпросите дали са елементите от състава на неправомерното увреждане и от гаранционно-обезпечителната отговорност на Община Перник като възложител на работа: противоправно деяние, настъпили вреди, причинна връзка между деянието и вредите, в какво се изразяват вредите, вина, която се предполага и възлагане на определена работа при или по повод на която е настъпил вредоносният резултат. Ако са налице тези елементи, спорно е какъв е размерът на справедливото обезщетение за неимуществени вреди и има ли принос на пострадалия за настъпване на вредите. Ако не са налице, те са спорни по отношение на евентуалния ответник, сега въззивен жалбоподател, както и размерът на обезщетението по справедливост.

Предявеният иск има за предмет компенсирането на претърпените от ищеца вреди, причинени от виновно, противоправно поведение на лица, на които главният или евентуалният ответник е възложил работа. Съгласно чл. 49 ЗЗД, този който е възложил на друго лице някаква работа, отговаря за вредите, причинени от него при или по повод изпълнението на тази работа. Съгласно ППВС №7/1958 г. отговорността по чл.49 от ЗЗД е за чужди виновни противоправни действия, тя ангажира отговорността на възложителя, за вреди причинени от изпълнителя на работата и по характер е безвиновна, обезпечителна и се поражда при наличието на вреди , причинени на пострадалия от лице, на което отговорният по реда на чл.49 ЗЗД е възложил изпълнението на работа.

Няма оплаквания срещу възприетата от първата инстанция фактическа обстановка. Спорна е правната интерпретация на съдебно-техническите експертизи.

Р. Н., син на ищцата, разпитан като свидетел, разказва, че на 29.10.2019 г. завел майка си на очен лекар, оставил я пред кабинета на лекаря и отишъл да прибере детето си от училище. Докато прибирал детето въщи, очната лекарка- д-р К. му звъннала по телефона и му казала, че майка му паднала в някаква дупка и се намира в кабинета ѝ. Свидетелят оставил детето си и веднага отишъл в кабинета на доктора. Намерил майка си в тежко състояние. Казала му, че изпитва много сериозна болка в десния крак, гърдите и таза. Откарал я в Бърза помощ, където ѝ направили снимки и изследвания и я настанили в пернишката болница. Два дни стояла на екстензия, а след това ѝ направили операция. След изписването от болницата, свидетелят я прибрал въщи. Наложило се да вземе санитарен стол и проходилка, тъй като ищцата не можела да ходи и се налагало да има около нея човек, който да я обслужва за всичко- за хигиена, храна и др. 20 дни след като била изписана, махнали ѝ конците и установили, че един от разрезите не се затварял. Потърсили услугите на д-р К., който започнал да идва в дома на ищцата и да ѝ прави превръзки. Около Коледа на 2019 г. Н. отново постъпила в болница, където ѝ била направена операция, но нещата не се променили и д-р К. продължавал да ѝ прави превръзки. Междувременно ищцата започнала да стъпва на крака си и да се движи, но с проходилка. През м. май 2020 г. на Н. била направена трета операция, при която бил отстранен един от металните елементи, тъй като лекарите преценили, че костта е заздравяла. Раната се затворила някъде през м. юни-юли. През цялото време се правели превръзки и се налагало ограничения в битовото и санитарно обслужване. След това ищцата започнала да ходи на физиотерапия, защото през целия период кракът не се ползвал пълноценно. И към момента майка му има проблем с крака като при застудяване я боли и няма пълнота на движенията и не може да движи глезена в пълен обем. Според свидетеля видимо десният глезен е по-голям и по-дебел. В по-късен период ищцата споделила пред сина си, че след като приключила прегледа при лекаря, тръгнала към автобусната спирка, откъдето да я вземе. Движейки се в посока главната улица, от храстите изскочило куче и тя инстинктивно направила крачка вдясно и паднала в дупката. Лазейки, успяла да стигне до сградата, в която се намирал очният кабинет, пред който я намерила д-р К.. Свид. И. И. разказва, че през м. ноември 2019 г. посетил ищцата в болницата за рехабилитация. Установил, че оперативното лечение давало усложнения на едната глезенна фрактура, която била синтезирана със съответните импланти-те се показвали през кожата, поради което я пренасочил обратно в пернишката болница, където ѝ била извършена допълнителна операция. След това продължил да я превързва в домашни условия.

От приетите по делото епикризи, издадени от МБАЛ „Рахила Ангелова“ АД- гр. Перник, Специализирана болница за продължително лечение и рехабилитация, ЕООД гр. Перник, Национална многопрофилна транспортна болница „Цар Борис III“ гр. София, се установява, че в различни периоди от време ищцата е постъпвала за лечение в болниците за счупвания на долен крайник. От представената фактура №77/05.11.2019 г. се установява, че ищцата е закупила медицински материали на стойност 1 340 лв., а от фактура №101/21.11.2019 г. и касов бон към нея се установява, че е заплатила нощувки и храна за болничния си престой в размер на 102 лв. Според заключението на СМЕ на вещото лице д-р В. Н., при инцидента на 29.10.2019 г. ищцата е получила следните травматични увреждания:

фрактура на двете кости на дясна подбедрица в областта на глезенната става и луксация /изкълчване/ на ставата- бималеоларна фрактура- луксация на дясна глезенна става, мекотъканни контузии/ натъртване на меки тъкани и болка в областта на гръдния кош и тазобедрената става в ляво. При пострадалата са се развили и усложнения по отношение на травмата на подбедрицата- незарастване на оперативната рана по външната повърхност на подбедрицата и последващо възпаление в меките тъкани и надкостницата около нея. Фрактурите и луксацията в областта на глезенната става с продължителност над месец са затруднили движението на десет долен крайник, както и са довели до по[1]продължителни болки и страдания. От заключението се установява, че по отношение на травмата в областта на дясна глезенна става, непосредствено след инцидента е проведено оперативно лечение и при благоприятно протичащ възстановителен процес обичайният възстановителен период е около 4- 6 месеца, но в случая поради развитите се усложнения- възпалението и незарастването на раната и тъканите, този период е бил по- продължителен, както и се е наложило хирургическо лечение за опит за затваряне на раната и друго такова за отстраняване на остеосинтезния материал от малкия пищял на подбедрицата около 7 месеца след травмата. Според вещото лице описаните увреждания са причинени от действието на твърди тъпи предмети и отговарят да са получени по отписания в исковата молба механизъм- „пропадане в шахта“, при което в резултат на „удар в дъното на шахтата и рязко сгъване и усукване“ на крака в глезенната става и натиска от тежестта на тялото последователно се чупят костите и разкъсват връзките в областта на ставата, както и от удари в стените или дъното на шахтата се получават и мекотъканните контузии на гръдния кош и таза. Болки от травмата на глезенната става и усложненията ѝ са били налице през целия период на лечение и последвало възстановяване, т.е. около 8-9 месеца, като най-интензивни са били в първите 2- 3 месеца след острата травма и в периодите след последващите оперативни лечения, а болките в мекотъканните контузии са отзвучали напълно в период до около три- четири седмици след получаването им. Според д-р Н. травмата на дясна глезенна става няма да се възстанови напълно- възстановена е основната функция на крака по отношение на извършване на обичайна дейност, но при по-продължително ходене или физическо натоварване пострадалата ще изпитва дискомфорт и болки, които ще я съпътстват до живот. Направените от ищцата разходи по приложените по делото фактури са били необходими и са направени във връзка с проведеното лечение на травмата.

Приети като доказателства са копие от кадастрална карта с данни от КРНИ за ПИ с идентификатор 55871.505.899, скица на УПИ I, кв. 205 ЦГЧ и Скица на ПИ № 15-141398/11.02.2022 г. на имот с идентификатор 55871.505.485. Видно от Протокол № 32-3 от заседание на 01.06.2007 г., Общинският експертен съвет по устройство на територията е приел проекта за изменение на ПРЗ за кв. 204 по плана на гр. Перник – ЦГЧ. Представена е обяснителна записка, касаеща обект „Частично изменение на ПУП-ПРЗ на кв. 204 по плана на „ЦГЧ“ гр. Перник. Със заповед № 1377/11.06.2007 г. на кмета на Община Перник е одобрен проекта за ПУП- ПРЗ на кв. 204 по плана на гр. Перник като с проекта за регулация са обособени 16 бр. УПИ, същите са обособени като прилежащи на съществуващите сгради, както прокарват се улици с ОТ 83201, 83204, 80206, 80207, 83208, 83209, 83210, 83211, 83212, 83213, 83220, 83214 и 83202. (л. 123-128 от преписката на ОС Кюстендил). С нотариален акт за собственост на недвижим имот № 47, т.І, рег. № 653, дело № 43 от 2005 г. „Мини Перник“ ЕАД (в ликвидация) е признато за собственик на поземлен имот с площ 12020 кв.м., за който е отреден УПИ- п.І, в кв. 204 по регулационния план на гр. Перник. В първото заседание са прието постановления за възлагане от 06.02.2008 г. на ЧСИ Е. Д., с рег. № ***, с район на действие ОС-Перник, с които са възложени върху „ЧЕЗ РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ БЪЛГАРИЯ“ АД различни недвижими имоти, намиращи се в кв. 204, кв. „Хр. Смирненски“ (л. 129-159 от делото пред първата инстанция)

От съдебно-техническата експертиза, изготвена от вещото лице инж. А. Ц. се установява, че шахтите на „Електроразпределителни мрежи Запад“ ЕАД са далеч от процесната шахта, като трасето на проводите им е на разстояние 26.30 м. /по тротоар на улица с ОТ 83201 и 83202, че шахтата не е част от техническата инфраструктура на

електроразпределителното дружество. Вещото лице е посочило също така, че по КК на гр. Перник, одобрена 2008 г. шахтата попада в поземлен имот с идентификатор 55871.505.899 , гр. Перник, кв. „Христо Смирненски“, собств. общинска публична, вид територия урбанизирана, НТП за второстепенна улица, площ 1839 кв.м., кв. 204, а по регулационния план на гр. Перник шахтата попада в участък от улица с ОТ 83204- ОТ 83203 между УПИ VII, кв.204, отреден „за обслужващи дейности и УПИ VIII, кв. 204 отреден „за обслужващи дейности“. В допълнителната съдебно- техническа експертиза вещото лице инж. А. Ц. е посочило, че процесната шахта се намира между блоковете /на уличната регулация/ по регулационния план на гр. Перник и попада в участък от улица с ОТ 83204- ОТ 83203 между УПИ VII и УПИ VIII, кв. 204 отредени „за обслужващи дейности“. Двата имота са възложени от ЧСИ Е. Д. в собственост на „ЧЕЗ Разпределение България“ АД, че прилежащият терен- улица с ОТ 83204- ОТ 83203 между УПИ VII и УПИ VIII, кв. 204 отреден „за обслужващи дейности“ по кадастралната карта е ПИ с идентификатор 55871.505.899, конкретното място, на което е настъпил инцидентът с ищцата е шахта, намираща се в посочения по- горе ПИ, собств. общинска публична. Във второто допълнително заключение вещото лице инж. А. Ц. е посочило, че процесната шахта е бетонна, която има три подземни тунела, по които има две метални тръби около ф 110 мм диаметър, които правят чупка на 90 градуса в хоризонтална посока. При замерването с термокамера вещото лице е констатирало, че температурата, която отчитат тръбите е около 2- 4 градуса, т.е. ако са топлофикационни те трябва да са с температура 70 градуса.

Настоящият състав намира, че е налице основание за ангажиране на отговорността на предпочитания ответник – Община Перник по следните съображения.

Съгласно проверките на вещото лице, обективирани в основното и допълнителните заключения, неоспорени от страните, които съдът цени като компетентно изготвени, по КК на гр. Перник, одобрена със заповед за одобрение на КKKP № РД-18- 91/13.10.2008 г. на Изпълнителния директор на АГКК, попада в поземлен имот с идентификатор 55871.505.899, област Перник, община Перник, гр. Перник, п.к. 2300, кв. „Христо Смирненски“, който имот е „общинска публична“ собственост. вид територия Урбанизирана, НТП За второстепенна улица, площ 1839 кв.м., кв. 204“ (арг. от чл. 2 от ЗКИР). По сега действащия регулационния план на гр. Перник, шахтата попада в участък от улица с ОТ 83204-ОТ 83203, между УПИ VII кв. 204, отреден „за обслужващи дейности“ и УПИ VIII кв. 204, отреден „за обслужващи дейности“, като „точното местоположение е дадено след измерване на място и същото е отразено на (приложената към заключението) комбинирана скица на Кадастралната карта на гр. Перник от 2008 г. и регулационния план за кв. 204 на гр. Перник. Анализът на заключенията на СТЕ и описаните възлагателни постановления дава основание да се приеме, че шахтата се намира между имоти на „Електроразпределителни мрежи Запад“ ЕАД.

Съгласно Заповед № 1377/11.06.2007 г. на Кмета на Община Перник, Протокол № 32- 3/01.06.2007 г. на ОЕСУТ за приемане на проекта за изменение на ПРЗ за кв. 204 и обяснителна записка, представени от Община Перник в първото с.з., частичното изменение на ПУП - ПРЗ за кв. 204 по плана на гр. Перник – ЦГЧ се изразява в следното: 1. С проекта за регулация са обособени 16 броя УПИ, като същите са обособени като прилежащи към съществуващите сгради. Три от обособените с проекта УПИ са с повече от една сграда - УПИ II-III и XV, поради невъзможност да се спазят изискванията на чл. 19 от ЗУТ при оформяне на УПИ за всяка сграда. 2. Прокарват се улици с ОТ 83201, 83204, 80206, 80207, 83208, 83209, 83210, 83211, 83212, 83213, 83220, 83214 и 83202 ". С проекта за ПУП-ПРЗ на кв. 204 по плана на гр. Перник - ЦГЧ, са обособени 16 самостоятелни урегулирани поземлени имоти, за обслужването на които е проведена нова обслужваща ги улична мрежа - процесните улици с ОТ 83201, 83204, 80206, 80207, 83208, 83209, 83210, 83211, 83212, 83213, 83220, 83214 и 83202, осигуряващи регламентиран достъп в съответствие с чл. 14, ал. 4 ЗУТ и лице до всеки УПИ. Изменението на ПУП е след искане до Община Перник вх. № 07/ТР-3181 от 24.04.2007 г. от И. С. Г.. В обяснителната записка за частично изменение на ПУП е посочено, че е по искане на групов възложител, както и че е със съгласието на „Мини

Перник“ ЕАД. Последното се посочва изрично в отговора на въззивната жалба и в писмената защита пред САС, като в защитата доводът на Общината е, че изменението на ПУП е по искане на „Мини Перник“. Следователно не е налице принудително отчуждаване.

Проведената процедура пред Община Перник, за частично изменение на ПУП - ПРЗ за кв. 204 по плана на гр. Перник - ЦГЧ, е по чл. 16 ЗУТ и не изисква провеждане на отчуждително производство и плащане на обезщетение на собствениците, за да влезе в сила. Съгласно чл.16 ал.1 от ЗУТ с подробен устройствен план /ПУП/ за територии с неурегулирани поземлени имоти се определят необходимите площи за изграждане на обектите на социалната инфраструктура – публична собственост, и на общите мрежи и съоръжения на техническата инфраструктура, като за осъществяване на тези предвиждания с влизането в сила на плана собствениците на недвижими имоти прехвърлят в полза на общината не повече от 25% от площта на имотите си, определена с плана. Това прехвърляне не е безвъзмездно. По силата на чл.16 ал.4 от ЗУТ в тези случаи на всеки собственик на недвижим имот общината определя равностоен урегулиран имот, което се установява с решение на комисията по чл.210 от ЗУТ. Съпоставката между чл.205 – чл.209 и чл.16 от ЗУТ налага извод, че последната разпоредба предвижда особена отчуждителна процедура за обекти – публична собственост, несвързана с процедурата за принудително отчуждаване, предвидена в ЗДС и ЗОС. А тъй като правилата по чл.205 – чл.209 се отнасят само до отчуждаването по ЗДС и ЗОС, те са неприложими в процедурата по чл.16, в т.ч. за обезщетяването, което в този случай следва да се извърши със заповед на кмета на общината по чл.16 ал.5 от ЗУТ, и за момента на настъпване на отчуждителния ефект (Решение № 371 по № 1007/2009 г. на ВКС, Четвърто ГО). В този смисъл са основателни оплакванията във въззивната жалба на ищцата. Основателни са и оплакванията, че Общината не е твърдяла, че не е собственик на имота, тъй като ПУП не е влязъл в сила. В първото с.з. Общината е представила заповедта за одобряване на ПУП за процесния имот, като не твърди, че тази заповед не е влязла в сила. В отговора на исковата си молба Община Перник твърди, че двата имота, между които е станал инцидентът, са на Мини Перник ЕАД. Установява се, че след възлагане от ЧСИ през 2008 г., са на Електроразпределителни мрежи запад ЕАД. Пътят между тях, в очертанията на който се намира шахтата, е общински. В отговора на исковата молба се твърди, че между блок 2 и съседната сграда няма улица, алея, която да е предвидена с влязъл в сила ПУП за улична регулация. Обратното се установява от доказателствата по делото: съгласно кадастралната карта на Перник от 2008 г. и регулационния план за кв. 204 шахтата попада в участък от улица с ОТ 83204 – ОТ 83203 между УПИ VII и УПИ VIII.

По изложените съображения съдът приема, че шахтата се намира в имот, публична общинска собственост - участък от улица с ОТ 83204-ОТ 83203, между УПИ VII кв. 204, отреден „за обслужващи дейности“ и УПИ VIII кв. 204, отреден „за обслужващи дейности“.

Съгласно чл. 31 Закона за пътищата /ЗП/ изграждането, ремонтът и поддържането на общински пътища се извършва от общината. Организирането на дейността по поддържане на тротоарите в границите на урбанизираните територии е задължение на съответната община – чл. 30, ал. 4 от Закона за пътищата. предназначени за трайно задоволяване на обществени потребности от местно значение, определени от общинския съвет, а разпоредбата на чл. 11 ЗОС вмениява в тежест на собственика /ответник по иска/ задължението да управлява общинските имоти в интерес на населението съобразно разпоредбите на закона и с грижата на добър стопанин. Общините са длъжни да изпълняват възложените им правомощия, защото така те постигат целта на закона - добро управление на съответните обществени процеси. Когато общината не предприеме предписано от закона действие, или го предприеме, без да положи дължимата грижа и от това настъпят вреди, тя дължи обезщетение. Увреждането е настъпило в резултат на установено противоправно бездействие на нейни служители по отношение на задължението общинските улици и тротоари да бъдат достъпни и безопасни за придвижване от всички участници в движението. Тези задължения на общината са регламентирани в чл. 31 ЗП, чл. 48, т. 2, б. „а“ и б. „б“ ППЗП.

От показанията на св. Р. Н. и от заключението на СМЕ за механизма на получаване на травмите се доказва, че ищцата е получила уврежданията си в резултат от падане в шахта в близост до блок 2 на кв. "Христо Смирненски" в гр. Перник, която съобразно изложеното по-горе, се намира в участък от улица с ОТ 83204-ОТ 83203, публична общинска собственост. За да стигне до този извод, съдът съобрази, че според свидетеля на 29.10.2019 г. ищцата е претърпяла инцидент, падайки в шахта, намираща се на 20- 30 м. от сградата, където е била на преглед – след като той я е закарал и преди да я вземе от входа на поликлиниката след обаждане от лекаря, осъществил прегледа. Наред с това, вещото лице по СТЕ посочва, че шахтата към момента на извършения от него оглед е била покрита с бетонов капак, но вътре в нея е имало събрана шума, боклуци и др., т.е. шахтата е била дълго време открита и в нея са падали всякакви боклуци, отпадъци и др. Вещото лице сочи също, че същата се е намира на място обрасло с бръшлян, поради което е била трудно видима. Срещу приетия от ОС Кюстендил механизъм на получаване на уврежданията и падане на ищцата в шахта в близост до бл. 2 на кв. Христо Смирненски няма въззивни доводи.

По повод размера на обезщетението по справедливост съдът намира следното. Уврежданията, за които ищцата следва да бъде обезщетена, са: фрактура на двете кости на дясна подбедрица в областта на глезенната става и луксация /изкълчване/ на ставата- бималеоларна фрактура- луксация на дясна глезенна става, мекотъканни контузии/ натъртване на меки тъкани и болка в областта на гръдния кош и тазобедрената става в ляво. усложнения по отношение на травмата на подбедрицата- незарастване на оперативната рана по външната повърхност на подбедрицата и последващо възпаление в меките тъкани и надкостницата около нея. Следва да се съобразят трите операции, свързани с престой в лечебно заведение, появилите се усложнения при зарастване на раната и по-дългия възстановителен период от седем месеца. От значение са продължилите осем-девет месеца болки от травмата на глезенната става и усложненията, като най- интензивни са били в първите 2- 3 месеца след острата травма и в периодите след последващите оперативни лечения, както и физиотерапията след зарастване на раната. При така установените увреждания, операции и болничен престой, нуждата от чужда помощ, възстановителния период от осем месеца, съпоставени с възрастта на ищеца – 73 години към деня на инцидента, обществено-икономическите условия към 29.10.2019 г. и съдебната практика по сходни случаи, съдът намира за справедливо обезщетение от 26 000 (двадесет и шест хиляди) лева. Оплакванията за занижен размер са основателни предвид настъпилите усложнения и по-дългия възстановителен период, както и заключението на вещото лице, че травмата на дясна глезенна става няма да се възстанови напълно, като при по-продължително ходене или физическо натоварване пострадалата ще изпитва дискомфорт и болки, които ще я съпътстват до живот. Не може да бъде уважен искът в пълен размер обаче, тъй като е възстановена основната функция на крака по отношение на извършване на обичайна дейност, както и тъй като следва да бъде съобразена съдебната практика по сходни случаи. Обезщетението за неимуществени вреди се дължи ведно със законната лихва от деня на инцидента- 29.10.2019 г. до окончателното изплащане.

По повод иска за обезщетение за претърпени имуществени вреди за 1 442 лв., изразяващи се в разходи във връзка с лечението на уврежданията: 1 340 лв. за закупуване на реконструктивен къс бедрен пирон и комплект винтове, необходими за операцията (фактура 0000000077 от 05.11.2019 г.) и 102 лв. за престоя на ищцата в СБАЛР – гр. Перник (фактура 1000005101 от 21.11.2019 г.) съдът намира следното. По делото са представени доказателства за направата на разходите, а вещото лице по СМЕ е пояснило връзката им с лечението, поради което искът е основателен. Обезщетението за имуществени вреди се дължи със законната лихва от деня на извършване на съответния разход: за 1 340 лв. - от 05.11.2019 г. до плащането, а за 102 лева – от 21.11.2019 г. до плащането.

Няма противоправно поведение на ищцата, което да обоснове намаляване на присъденото обезщетение на основание чл. 51, ал. 2 ЗЗД. Трайно установена е практиката, според която от значение за прилагането на тази норма е само онзи конкретно установен

принос на пострадалия, без който не би се стигнало /наред с неправомерното поведение на делинквента/ до увреждането като неблагоприятен резултат. По делото не е доказано конкретно противоправно поведение на пострадалата.

Решението следва да бъде отменено в частта, в която искът срещу Община Перник за обезщетение за неимуществени вреди е отхвърлен за сумата от 26 000 лева (двадесет и шест хиляди) лева със законната лихва от 29.10.2019 г. и в частта, в която е отхвърлен искът за обезщетение за имуществени вреди в размер на 1442 лева. Вместо това Община Перник следва да бъде осъдена да заплати на ищцата обезщетение за неимуществени вреди в размер на 26 000 лева със законната лихва от 29.10.2019 г., както и обезщетение за имуществени вреди за 1 340 лв. по фактура 0000000077 от 05.11.2019 г. със законната лихва от 05.11.2019 г. до плащането и за 102 лева по фактура 1000005101 от 21.11.2019 г. със законната лихва от 21.11.2019 г. до плащането. В отхвърлителната част за разликата от 26 000 лева до 80 000 лева претндирано обезщетение за неимуществени вреди със законната лихва от 29.10.2019 г. решението следва да се потвърди.

Решението следва да бъде обезсилено в частта, в която „ЕЛЕКТРОРАЗПРЕДЕЛИТЕЛНИ МРЕЖИ ЗАПАД“ ЕАД е осъдено да заплати 22 000 лева обезщетение за претърпени неимуществени вреди, както и сумата 1 442 лв., представляваща обезщетение за претърпени от ищцата имуществени вреди, изразяващи се направените от нея разходи, ведно със законната лихва върху посочените главници, считано от 29.10.2019 г. до окончателното им изплащане, а искът е отхвърлен за обезщетение на неимуществените вреди до пълния предявен размер от 80 000 лева.

При този изход на спора следва да се присъдят разноски за двете инстанции, като решението следва да бъде отменено в частта за разноските изцяло.

С оглед частичното уважаване на исковете е основателно искането на адв. Р. И. от АК Перник за присъждане на адвокатски хонорар на основание чл. 38, ал. 2 ЗАдв. За материален интерес от 80 000 лева адвокатският хонорар по Наредба 1 на ВАДвС е 2930, т.е. за уважената част от иска 2930x26000/80000 дължимият хонорар 9е 52, 25 лева. За материален интерес от 1440 лева адвокатският хонорар е 330 лева. Следователно в полза на адв. И. се дължат 1282, 25 лева.

За въззивната инстанция предвид частичното уважаване на исковете в полза на адв. К. И. И. от АК Перник на основание чл. 38, ал. 2 ЗАдв. се дължи 2414 лева адвокатски хонорар от Община Перник.

В полза на Общината според отхвърлената част от исковете за юрисконсултско възнаграждение (300 лева, определено от първата инстанция) и за вещо лице (600 лева) се дължат разноски в размер на 607,50 лева, платими от ищцата.

В полза на Общината според отхвърлената част от исковете за юрисконсултско възнаграждение за въззивната инстанция се дължат 135 лева от определено общо възнаграждение от 200 лева, платими от ищцата.

По повод разноските на осъдения с първоинстанционното решение евентуален ответник, съдът излага следните съображения. По искането на юрк. Ф. Г., обективизирано в списъка с разноски, както пред ОС Кюстендил, така пред САС, съдът не намира основание за присъждане на едно и също възнаграждение на юрисконсулти и адвокати. Двата вида оказване на правна помощ не се различават по процесуално съдържание, но има съществена разлика в съдържанието на двете професии. Адвокатът осъществява дейността си на конкурентен принцип и носи по-голям риск, поради което и възнаграждението му се определя по други правила. Решение на КС № 10 по к.д. № 3/2016 г. не представлява пречка за присъждане на юрисконсултско възнаграждение в размера, посочен в изречение второ на чл. 78, ал. 8 ГПК. Без значение е дали ЗППр предвижда юрисконсулти да представляват физически лица, тъй като препращането на ГПК е само за размера на възнаграждението. Ето защо, в полза на „Електроразпределителни мрежи Запад“ ЕАД предвид изхода на спора следва да се присъдят разноски за първа и за въззивна инстанция. Първата инстанция е определила 300 лева юрисконсултско възнаграждение, за което не е поискано изменение по

чл. 248 ГПК и то следва да се присъди изцяло наред с разносните за вещо лице в размер на 400 лева или общо 700 лева. За въззивната инстанция се дължат 200 лева юрисконсултско възнаграждение и 469 лева държавна такса, които ищцата следва да заплати.

С тези мотиви, Апелативен съд – София, 1 състав

РЕШИ:

ОТМЕНЯ решение № 151 от 06.04.2023 г. на ОС Кюстендил по гр.д. 501/2021 г. в частта, в която искът на П. Д. Н. ЕГН ***** срещу Община Перник за обезщетение за неимуществени вреди е отхвърлен за сумата от 26 000 лева (двадесет и шест хиляди) лева със законната лихва от 29.10.2019 г. и в частта, в която е отхвърлен искът ѝ за обезщетение за имуществени вреди в размер на 1442 лева със законната лихва от 29.10.2019 г., *като вместо това*

ОСЪЖДА Община Перник на основание чл.49 от ЗЗД да заплати на П. Д. Н. ЕГН ***** , гр. ***, ул. „****“ №****, обезщетение за неимуществени вреди в размер на 26 000 лева (двадесет и шест хиляди) лева в резултат на получени травматични увреждания- фрактура на двете кости на дясна подбедрица в областта на глезенната става и луксация /изкълчване/ на ставата- бималеоларна фрактура- луксация на дясна глезенна става, мекотъканни контузии/ натъртване на меки тъкани и болка в областта на гръдния кош и тазобедрената става, получени при пропадане в шахта на 29.10.2019 г. със законната лихва от 29.10.2019 г. до окончателното изплащане на сумата, както и обезщетение за имуществени вреди за 1 340 лв. по фактура 0000000077 от 05.11.2019 г. със законната лихва от 05.11.2019 г. до плащането и за 102 лева по фактура 1000005101 от 21.11.2019 г. със законната лихва от 21.11.2019 г. до плащането.

ПОТВЪРЖДАВА решението в останалата отхвърлителна част по иска на П. Д. Н. да бъде осъдена Община Перник да плати обезщетение за неимуществени вреди за разликата от 26 000 лева до 80 000 лева със законната лихва от 29.10.2019 г.

ОБЕЗСИЛВА решение № 151 от 06.04.2023 г. на ОС Кюстендил по гр.д. 501/2021 г. в частта, в която ОСЪЖДА „ЕЛЕКТРОРАЗПРЕДЕЛИТЕЛНИ МРЕЖИ ЗАПАД“ ЕАД, с ЕИК 130277948 да заплати на П. Д. Н. ЕГН ***** , на основание чл.49 от ЗЗД и чл. 86, ал.1 от ЗЗД сумата в размер на 22 000 /двадесет и две хиляди/ лева, представляваща обезщетение за претърпени неимуществени вреди – болки, страдания, в резултат на получени травматични увреждания- фрактура на двете кости на дясна подбедрица в областта на глезенната става и луксация /изкълчване/ на ставата- бималеоларна фрактура- луксация на дясна глезенна става, мекотъканни контузии/ натъртване на меки тъкани и болка в областта на гръдния кош и тазобедрената става, получени при пропадане в шахта на 29.10.2019 г., както и сумата 1 442 лв., представляваща обезщетение за претърпени от ищцата имуществени вреди, изразяващи се направените от нея разходи, от които сумата 1 340 лв. за закупуване на реконструктивен къс бедрен пирон и комплект винтове, необходими за операцията и сумата от 102 лв. за престоя на ищцата в СБАЛР – гр. Перник, ведно със законната лихва върху посочените главници (22 000 лв. и 1 442 лв.), считано от 29.10.2019 г. до окончателното им изплащане, като ОТХВЪРЛЯ като неоснователен иска за обезщетение на неимуществените вреди до пълния предявен размер от 80 000 лева.

ОТМЕНЯ решението изцяло в частта за присъдените разноски.

ОСЪЖДА Община Перник на основание чл. 38, ал. 2 от ЗАДв да заплати на адв. Р. Ц. И. от АК Перник, адрес на упражняване на дейността: гр. Перник, ул. „Н. Цанов“ блок 4 офис 2 сумата от 1282, 25 лева за първата инстанция.

ОСЪЖДА Община Перник на основание чл. 38, ал. 2 от ЗАДв да заплати на адв. К. И. И. от АК Перник, адрес на упражняване на дейността: гр. Перник, ул. „Н. Цанов“ блок 4 офис 2 сумата от 2414 лева за въззивната инстанция.

ОСЪЖДА П. Д. Н. да заплати на Община Перник на основание чл. 78, ал. 3 и ал. 8 ГПК

разноски в размер на 607,50 за първата инстанция и 135 лева за въззивната инстанция.

ОСЪЖДА П. Д. Н. да заплати на „ЕЛЕКТРОРАЗПРЕДЕЛИТЕЛНИ МРЕЖИ ЗАПАД“ на основание чл. 78, ал. 3 и ал. 8 ГПК разноски в размер на 700 лева за първата инстанция и 669 лева за въззивната инстанция.

Решението е постановено при участието на третото лице помагач на страната на „ЕЛЕКТРОРАЗПРЕДЕЛИТЕЛНИ МРЕЖИ ЗАПАД“ - ЗАД „БУЛСТРАД ВИЕНА ИНШУРЪНС ГРУП“ АД.

РЕШЕНИЕТО може да се обжалва в едномесечен срок от връчването му на страните пред ВКС по реда на чл.280 от ГПК.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____